

**DE TUCHTRAAD VOOR ADVOCATEN
VAN DE BALIES VAN HET RECHTSGEBIED
VAN HET HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL**

TWEEDE KAMER

Openbare zitting van 6 augustus 2024

EINDBESLISSING

Inzake SLT 218 – SLT 219 – SLT 221 – SLT 222

Referenties balie Leuven :

- LEU/21-22/0073/TU - A
- LEU/21-22/0065/TU – B
- LEU/22-23/0116/TU – C
- LEU/22-23/0088/TU - D

De heer X advocaat aan te balie te Leuven, met voorheen met kantoor te ..., en thans aan de balie te Brussel, en met kantoor te

In persoon verschijnend en bijgestaan door mr. Y

Dossiers overgemaakt door :

de heer stafhouder van de orde van advocaten bij de balie te Leuven

en op vordering van :

de heer **voorzitter van de tuchtraad voor advocaten van de Nederlandstalige ordes van het rechtsgebied van het hof van beroep te Brussel.**

1. BONDIG OVERZICHT VAN DE ZAKEN :

1.1 ZAAK SLT 218 – A :

Per aangetekend schrijven van 28 maart 2022 werd door stafhouder E een tuchtonderzoek geopend ten laste van mr. X, en dit na ontvangst van een klacht van 7 januari 2022 van mr. F optredend als raadsman van klager A wegens volgende inbreuken (stuk 3) :

- *Een ernstige tekortkoming op artikel 134 van de codex deontologie. Een advocaat dient derdengelden zo spoedig mogelijk over te maken aan hun bestemming. Indien de derdengelden als ereloon worden overgeschreven op de ereloonrekening moet de cliënt daarvan vooraf schriftelijk op de hoogte worden gebracht. In concreto handelt de klacht over*

de verwerking van de cheque t.w.v. 12.500 € alsook de navolgende storting op de derdenrekening.

- *Een ernstige tekortkoming aan de verplichting van kiesheid nu er naar zeggen van de klager geen rekening werd gehouden met de billijke gematigdheid bij de bepaling van het ereloon. Immers, de advocaat moet, conform art. 446 ter Ger. W., zijn ereloon begroten met de bescheidenheid die van zijn functie moet worden verwacht.*
- *Het niet, minstens niet voldoende, informeren van de cliënt omtrent de wijze waarop de kosten en erelonen worden berekend (artikel 19, reglement balie Leuven)*
- *Het niet respecteren van de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen (artikel 1, codex deontologie), met name de uitspraken gedaan in punt 5 van uw mail d.d. 03.03.2018 van de beëindiging van uw tussenkomst voor het Hof, daar waar de zaak voor pleidooien stond op maandag 28.02.2018.*

Het onderzoek werd gevoerd door mr. G, lid van de raad van de orde.

Mr. X werd gehoord op 3 mei 2022.

Stafhouder H beslist bij toepassing van artikel 458 § 2 Ger. W. de zaak te verzenden naar de voorzitter van de tuchtraad van de Nederlandstalige ordes van advocaten van het rechtsgebied van het Hof van Beroep te Brussel, wat aan mr. X wordt gemeld op 18 juli 2023.

Bij aangetekende brief van 23 augustus 2023 wordt mr. X gedagvaard voor de tuchtraad tegen de inleidende zitting van 10 oktober 2023. In deze dagvaarding wordt enkel de vierde van de voormelde tenlasteleggingen weerhouden.

1.2 ZAAK SLT 219 – B :

Bij aangetekende brief van 20 december 2021 gericht aan stafhouder E legt mevrouw B wegens beweerde door mr. X niet doorgestorte derdengelden (stuk 1).

Bij aangetekende brief van 10 februari 2022 opende stafhouder E bij toepassing van 458 Ger. W. een tuchtonderzoek lastens mr. X. Mr. G werd aangesteld als onderzoeker (stuk12).

Mr. X werd gehoord op 17 maart 2022 en op 7 juni 2022 (stukken 13 en 14 dossier SLT 219).

Op 25 september 2023 maakte stafhouder H bij toepassing van art. 458 §2 Ger. W. de tuchtzaak over aan de voorzitter van de tuchtraad.

Bij aangetekende brief van 12 oktober 2023 wordt mr. X gedagvaard voor de tuchtraad tegen de inleidende zitting van 12 december 2023 wegens de volgende inbreuken :

- *Het niet, minstens niet voldoende, informeren van de cliënt omtrent de wijze waarop kosten en erelonen worden berekend (artikel 19, reglement balie Leuven).*
- *Niet respecteren van de principes der billijke gematigdheid bij de bepaling van het ereloon zoals bepaald in art. 446 Ger. W..*
- *Niet naleven van de deontologische verplichtingen inzake het behandelen van derdengelden (artikel 134, Codex Deontologie)*
- *Onbehoorlijke uitoefening van het beroep van advocaat (artikel 1, Codex Deontologie)*
- *Handelen in strijd met eer, waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid (artikel 1, Codex Deontologie)*

1.3 ZAAK SLT 221 - C

Bij mail van 12 februari 2023 legt de heer C in handen van stafhouder H een klacht neer tegen mr. X wegens gebrekkige informatie over de aangerekende erelonen en over de familiaal rechtelijke aangelegenheden waarvoor hij hem had geraadpleegd (stuk 1).

Bij aangetekende brief van 30 maart 2023 opent de stafhouder een tuchtonderzoek bij toepassing van art. 458 Ger. W. op basis van de volgende feiten (stuk 2) :

- *Het niet, minstens niet voldoende, informeren van de cliënt omtrent de wijze waarop kosten en ereloon worden berekend (art. 19, reglement balie Leuven)*
- *In het algemeen, rekening houdend met de aard van de zaak, het aantal uren die worden aangerekend en het aangerekend ereloon van 185 euro exclusief BTW, kan worden gesteld dat er sprake is van een inbreuk op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen (artikel 1, codex deontologie).*

Mr. G wordt aangesteld als onderzoeker (stuk 3 dossier SLT 221).

Mr. X wordt gehoord op 1 juni 2023, op 13 juni 2023 en op 5 oktober 2023 (stukken 4 a, 4 b en 8 dossier SLT 221).

Stafhouder H verzendt bij toepassing van art. 458 §2 Ger. W. het dossier naar de voorzitter van de tuchtraad.

Bij aangetekende brief van 26 december 2023 wordt mr. X gedagvaard tegen de inleidende zitting van 5 maart 2024 voor de tuchtraad wegens de volgende inbreuken :

- *Het niet, minstens niet voldoende, informeren van de cliënt omtrent de wijze waarop de kosten en erelonen worden berekend (artikel 19, reglement balie Leuven).*
- *Het niet respecteren van de principes der billijke gematigdheid bij de bepaling van het ereloon zoals bepaald in art. 446 Ger. W.*
- *De onbehoorlijke uitoefening van het beroep van advocaat door schending van de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen (art. 1 Codex deontologie).*

1.4 ZAAK SLT 222 – D :

Bij mail van 15 juni 2022 legt mevrouw D klacht neer in handen van de stafhouder van de orde van advocaten te Leuven tegen mr. X wegens een beweerd overdreven ereloon van 15.034,94 euro excl. BTW nadat er reeds twee provisies van 6.000 euro excl. BTW werden betaald (stukken 3 en 4 dossier SLT 222).

Bij aangetekende brief van 23 maart 2023 opent stafhouder H bij toepassing van art. 458 Ger. W. een tuchtonderzoek met betrekking tot de volgende feiten (stuk 7 dossier SLT 222) :

- *Het niet, minstens niet voldoende, informeren van de cliënt omtrent de wijze waarop kosten en ereloon worden berekend (art. 19, reglement balie Leuven)*
- *In het algemeen, rekening houdend met de aard van de zaak, het aantal uren die worden aangerekend en het aangerekend ereloon van 185 euro exclusief BTW, kan worden gesteld dat er sprake is van een inbreuk op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen (artikel 1, codex deontologie).*

Mr. G wordt aangesteld als onderzoeker (stuk 8 dossier SLT 222).

Mr. X wordt gehoord op 8 juni 2023 en op 15 september 2023 (stukken 9 en 12 dossier SLT 222).

Bij aangetekende brief van 26 december 2023 wordt mr. X gedagvaard voor de tuchtraad tegen de inleidende zitting van 5 maart 2024 wegens de volgende inbreuken :

- *Het niet, minstens niet voldoende, informeren van de cliënt omtrent de wijze waarop de kosten en erelonen worden berekend (artikel 19, reglement balie Leuven).*
- *Het niet respecteren van de principes der billijke gematigdheid bij de bepaling van het ereloon zoals bepaald in art. 446 Ger. W.*
- *De onbehoorlijke uitoefening van het beroep van advocaat door schending van de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen (art. 1 Codex deontologie).*

2. DE PROCEDURE

2.1 SAMENVOEGING VAN DE ZAKEN :

Voormelde vier zaken worden vastgesteld voor behandeling op de zitting van 18 juni 2024 van de tuchtraad.

Deze zaken betreffen dezelfde advocaat, en de voorzitter van de tuchtraad heeft ze aanhangig gemaakt vóór dezelfde kamer van de tuchtraad.

De tenlasteleggingen hebben betrekking op feiten die zich in eenzelfde periode situeren.

De tuchtraad is van oordeel dat de feiten samenhangend zijn en besluit ambtshalve om de vier zaken bij toepassing van artikel 30 Ger. W. samen te voegen en over het geheel uitspraak te doen in één beslissing (Cass. 29/6/1998, Arr. Cass. 1998, 773 ; Laenens, Scheers, Thiriar, Rutten en Vanlerberghe, *Handboek Gerechtelijk Recht*, Intersentia, 2020, nr. 639 ; Wagner, *Burgerlijk Procesrecht*, Maklu, 2014, nr. 206).

2.2 HET VERZOEK TOT BEHANDELING MET GESLOTEN DEUREN :

Vóór de behandeling van de zaken ten gronde vraagt mr. Y de behandeling met gesloten deuren.

De tuchtraad schorst de zitting, beraadslaagt en overweegt dat dit verzoek niet kan worden ingewilligd omdat onder verwijzing 459 §2 Ger. W. de goede zeden of de openbare orde geen behandeling met gesloten deuren vereisen, er geen belangen van minderjarigen betrokken zijn, de bescherming van het privé leven van de betrokken advocaat dit niet vereist, de openbaarheid de belangen van de rechtspleging niet schaadt en omdat mr. X zich in zijn algemene conclusie beroept op art. 6 EVRM wat een eerlijke en openbare behandeling van de zaak inhoudt.

De zaak wordt verder behandeld met open deuren. De aanwezige klagers en hun raadslieden wordt erop gewezen dat zij op de zitting zullen worden gehoord maar dat zij verder geen partij zijn in de procedure.

Achtereenvolgens worden gehoord :

- mr. F in zijn hoedanigheid van raadsman van de heer A
- mevrouw B bijgestaan door haar raadsman, mr. I
- mr. J in zijn hoedanigheid van raadsman van de heer Luc C

Stafhouder H doet daarna verslag van de gevoerde tuchtonderzoeken in de vier zaken.

Mr. Y pleit en mr. X krijgt het laatste woord en sluit zich aan bij het pleidooi van zijn raadsman.

3. TEN GRONDE M.B.T. DE AANGEVOERDE NIETIGHEDEN VAN DE TUCHTONDERZOEKEN EN DE SAISINE VAN DE TUCHTRAAD

Mr. X werpt onder verwijzing naar art. 6 EVRM als eerste middel in de vier tuchtzaken op dat de tuchtonderzoeken door de stafhouders, zijnde in casu de stafhouders E en H, niet onafhankelijk en onpartijdig zouden zijn gevoerd en dat daardoor deze tuchtonderzoeken nietig zouden zijn en bijgevolg de geïnitieerde tuchtvervolgingen voor de tuchtraad ontoelaatbaar zouden zijn.

Art. 6 EVRM garandeert dat éénieder die het voorwerp uitmaakt van een vervolging recht heeft op een eerlijk proces. Het recht op een eerlijk proces is een ruim begrip dat niet alleen de rechten van de verdediging omvat maar ook andere procedurele waarborgen, zoals de toegang tot een onafhankelijke en onpartijdige rechter, de openbaarheid van de terechtzitting, het mondeling karakter van de rechtspleging en het recht om zijn zaak behandeld te zien binnen een redelijke termijn.

Om te kijken of het recht van verdediging geschonden is dient de hele procesgang in ogenschouw te worden genomen en dient beoordeeld te worden of de advocaat over de mogelijkheid beschikte om zich te verdedigen en tegenspraak te voeren (J. STEVENS, *Advocatuur, Regels & Deontologie*, Antwerpen, Wolters Kluwer, 2015, nr. 1519).

De tuchtprocedure voor advocaten wordt geregeld bij de art. 456 tot 477 Ger. W.. Deze bepalingen raken de openbare orde.

Art. 458 Ger. W. regelt de bevoegdheden van de stafhouder. De stafhouder of de door hem aangeduide onderzoeker treden op als een orgaan van de orde. Hij is geen vervolgende partij en ook geen rechter. Hij dient de klachten te onderzoeken à charge et à décharge.

Bij de beoordeling van het tuchtonderzoek stelt de tuchtraad vast dat mr. X :

- in alle zaken werd gehoord, soms meerdere malen, en in de mogelijkheid werd gesteld tijdens het verhoor zijn standpunt te verduidelijken en nadien aanvullende informatie en stukken mee te delen. Deze stukken werden gevoegd bij het dossier van de rechtspleging.
- werd bijgestaan door een advocaat.
- en zijn raadsman de ruimte en de tijd hebben gekregen om zowel schriftelijk (één algemene conclusie en telkens één conclusie per zaak) als mondeling op de pleitzitting hun standpunt te verduidelijken en hun middelen van verdediging te ontwikkelen.

De tuchtraad is ook van oordeel dat in de vier zaken de redelijke termijn werd geëerbiedigd. De redelijke termijn start vanaf de opening van de tuchtonderzoeken, met name :

- SLT 218 – A : 28 maart 2022
- SLT 219 – B : 20 december 2021

- SLT 221 – C : 12 februari 2023
- SLT 222 – D : 15 juni 2022

De ratio legis is dat de partij die het voorwerp uitmaakt van de procedure niet te lang in onzekerheid mag blijven en dat het verloop van de tijd hem niet in zijn rechten van verdediging zou raken doordat bewijzen zouden verdwijnen of vervagen.

De termijnen van onderzoek en vaststelling voor de tuchtraad zijn in de vier zaken niet onredelijk en hebben mr. X niet belet zich naar behoren te verdedigen.

Gelet op het voorgaande is de tuchtraad van oordeel dat is voldaan aan het vereiste van een eerlijk proces en is er geen reden om in te gaan op de gevraagde nietigverklaring van de tuchtonderzoeken en zijn de tuchtvervolgingen bijgevolg toelaatbaar.

4. BEOORDELING VAN DE TENLASTELEGGINGEN

4.1 SLT 218 – A

In deze zaak moet mr. X zich samenvattend verantwoorden voor de volgende feiten :

- de door hem gedane uitspraken in zijn e-mail van 3 maart 2018
- de beweerde laattijdige melding op 23 februari 2018 van de beëindiging van zijn tussenkomst in een hangende procedure voor het hof van beroep te Brussel

4.1.1 De uitspraken in de mail van 3 maart 2018

In zijn e-mail van 3 maart 2018 schrijft mr. X onder punt 5 aan de partner van de heer A :

“ Indien U meent dat U klacht tegen mij moet neerleggen, waar dan ook, dan moet U dit doen, en dan zal ik mijn verweer laten gelden. Maar weet dat ik zelf ook nog met heel wat belastende informatie in mijn dossier zit, waarvan het mij ten zeerste zou spijten indien ik deze informatie allemaal zou moeten gebruiken, gezien de goede samenwerking die wij toch gehad hebben. “

De tweede zin in deze alinea strijdt met de deontologische beginselen van waardigheid en kiesheid. De advocaat die als professioneel gewoon is met strijdende belangen en gevoelige informatie om te gaan dient zich te beheersen en mag zich niet lenen tot vormen van chantage. Dit is des te meer belastend nu hij in de kwetsieuze zin dreigt gebruik te maken van informatie die hij bekomen heeft van de cliënt in het kader van de behandeling van het dossier en die dus onder het beroepsgeheim valt.

De inbreuk is dan ook bewezen.

4.1.2 De laattijdige mededeling van de beëindiging van de tussenkomst

De tuchtraad acht echter het feit dat mr. X laattijdig, namelijk op 23 februari 2018, zou hebben gemeld aan het hof van beroep te Brussel dat hij op de zitting van 26 februari 2018 niet zou verschijnen, niet bewezen.

Bij mail van 15 oktober 2017, zijnde meer dan vier maanden voor de zitting, heeft mr. X aan de heer A meegedeeld “ [...] Zoals gezegd moet ik er voorlopig van uitgaan dat ik de zaak op deze zitting niet persoonlijk kan pleiten, al zou ik hiervoor graag een oplossing kunnen vinden. “ (stuk 1 gevoegd aan stuk 3 en stuk 11 bundel mr. X)

De heer A wist dus dat geruime tijd op voorhand dat mr. X hem niet zou kunnen bijstaan. Dit heeft hij telefonisch nog 's bevestigd op 23 februari 2018 aan de partner van de heer A : “ *Beste Mevrouw, Ik kan u hierbij bevestigen dat ik onmiddellijk na ons telefoongesprek van deze namiddag het Hof van Beroep, het Parket-Generaal en alle overige partijen heb aangeschreven. Iedereen is dus verwittigd.* ” (eigen onderlijning) (stuk 9 gehecht aan stuk 8 en stuk 9 bundel mr. Y).

Deze inbreuk is dus niet bewezen.

4.2 SLT 219 – B

4.2.1 Samenvatting van de feitelijke context

Mevrouw B was als enige erfgenaam gerechtigd in de nalatenschap van haar biologische halfzus mevrouw m. B. Het notariskantoor K met standplaats te ... was gelast met de vereffening-verdeling van de nalatenschap van wijlen mevrouw m. B. Dit notariskantoor vergiste zich en betaalde ten onrechte een voorschot van 16.000 euro uit aan een niet erfgerechtigde, zijnde mevrouw n. B.

Mevrouw B raadpleegde mr. X om haar bij te staan in dit erfenisgeskil.

Mr. X dagvaardde het voormelde notariskantoor en mevrouw n. B voor de familierechtbank te Brussel. Bij vonnis van 24 januari 2018 stelde de rechtbank de aansprakelijkheid van het notariskantoor vast en veroordeelde deze laatste tot betaling van het bedrag van 16.000 euro in hoofdsom te vermeerderen met de gerechtelijke intresten (bijlage aan stuk 6).

Tegen dit vonnis werd door het notariskantoor op 11 mei 2018 hoger beroep aangetekend.

Gelet op het hoger beroep stortte het notariskantoor het saldo van de nalatenschap, zijnde een bedrag van 38.622,15 euro, op een rekening geopend bij de Deposito – en Consignatiekas.

Het hof van beroep te Brussel wees een eindarrest op 25 juni 2019.

Nog vóór deze uitspraak had mr. X spontaan een initiatief genomen om de inlage op de voormelde rekening bij de Deposito - en Consignatiekas op zijn derdenrekening te laten storten. Op 12 december 2018 werd zijn derdenrekening door de Deposito - en Consignatiekas gecrediteerd met een bedrag van 38.622,15 euro (stuk 1 bundel mr. X).

Op 8 juli 2019 crediteerden de Verzekeringen van het Notariaat in uitvoering van voormeld eindarrest de derdenrekening van mr. X met een bedrag van 18.644,09 euro (stuk 2 bundel mr. X).

Mr. X geeft volgend overzicht van zijn gefactureerde en betaalde erelonen (stuk 3 mr. X) :

Datum factuur	Bedrag excl. BTW	Datum betaling
13-11-2015	1.500,00 €	16-11-2015
29-01-2016	1.500,00 €	01-02-2016
14-08-2016	2.500,00 €	23-08-2016
01-06-2017	2.500,00 €	02-06-2017
28-12-2017	2.500,00 €	29-12-2017
02-06-2018	2.500,00 €	30-07-2018
30-12-2018	31.919,13 €	* 30-12-2018
08-07-2019	10.449,66 €	* 08-07-2019
Totaal erelonen	55.368,79 €	

* verrekening met derdengelden op factuurdatum

4.2.2 Beoordeling van de tenlasteleggingen

4.2.2.1 *Het niet, minstens niet voldoende, informeren van de cliënt omtrent de wijze waarop de kosten en erelonen worden berekend (art. 19, reglement balie Leuven).*

Art. 19 van dit reglement luidt als volgt : *De advocaat deelt bij de aanvang van het mandaat aan zijn cliënt mee op welke wijze hij zijn kosten en ereloon berekent. Hij wijst de cliënt op de mogelijkheid van juridische tweedelijnsbijstand en vraagt hem of hij kan genieten van de tussenkomst van een rechtsbijstandsverzekeraar. Hij informeert de cliënt over de te verwachten gerechtskosten.*

Uit het verhoor van 17 maart 2022 van mevrouw B blijkt dat mr. X haar nooit heeft uitgelegd hoe hij zijn ereloon zou begroten en dat hij regelmatig een rekening stuurde die zij betaalde. De eerste informatie over de berekening van de kosten en het ereloon blijkt pas uit de tussenstaat van 30 december 2018 en de eindstaat van 8 juli 2019, waarvan mevrouw B beweert ze niet ontvangen te hebben, wat wordt betwist door mr. X.

In elk geval bewijst mr. X niet dat hij bij de aanvang van zijn mandaat zijn cliënte heeft ingelicht over de berekeningswijze van zijn ereloon. De inbreuk op art. 19 van het reglement van de balie van Leuven is dus bewezen.

De tuchtraad merkt verder op dat ook krachtens art. VI.2 WER de advocaat deze informatie aan cliënt-consument dient te verstrekken op eigen initiatief en dus niet louter op verzoek van de cliënt.

4.2.2.2 *Het niet respecteren van de principes van de billijke gematigdheid bij de bepaling van het ereloon zoals bepaald bij art. 446 ter Ger. W..*

Krachtens art. 446 ter Ger. W. dienen de advocaten hun ereloon te begroten met de bescheidenheid die van hun functie moet worden verwacht. De term bescheidenheid moet begrepen worden in de zin van '*juste appréciation eu égard aux circonstances de la cause*' ¹ (J. STEVENS, *Advocatuur Regels & Deontologie*, Wolters-Kluwer, 2015, nr.983).

Daarmee wordt bedoeld dat de advocaat bij de bepaling van zijn ereloon rekening houdt met de belangrijkheid van de zaak en de aard van het werk, maar ook met bijvoorbeeld het bereikte resultaat, de vermogenstoestand van de cliënt, de spoedeisendheid van de zaak, de tijd die eraan besteed werd en de moeilijkheidsgraad (art. 446 ter Ger. W.; E. BOYDENS, B. COPPEIN, T. QUEVA, I. VANDEVELDE en S. VERHERSTRAETEN, *Deontologie*, 2019-2020, Orde van Vlaams Balies, Wolters Kluwer, nr. 101; Cass. 9 november 2006, *Pas.* 2006, 2302).

De bepaling van het ereloon is een partijbeslissing van de advocaat. Het ereloon kan evenwel bij toepassing van het wettelijke criterium van de billijke gematigdheid in functie van voormelde criteria verminderd worden door de raad van de orde of de rechter. Dezen beschikken hierbij over marginaal toetsingsrecht (art. 446 ter Ger. W.).

Een ereloon dat niet werd begroot conform de principes van de billijke gematigdheid is ook tuchtrechtelijk sanctioneerbaar. Een overdreven ereloon strijdt met de deontologische regel van de kiesheid.

Bij het beoordelen van de erelonen van mr. X, die in totaal 55.368,79 € excl. BTW of 66.996,24 incl. BTW bedragen, stelt de tuchtraad vast dat :

¹ Vrije vertaling : een correcte bepaling rekening houdend met de kenmerken van de zaak

- de zaak een erfenisgeschil betreft. Bij lezing van het vonnis van 24 januari 2018 van de familierechtbank te Brussel en van het navolgend arrest van 25 juni 2019 doet de tuchtraad de indruk op dat er wel geschilpunten waren maar dat er voor de behandeling van deze zaak geen specialistische kennis vereist is : het betreft immers een vergissing van de notaris die een voorschot op de erfenis heeft uitbetaald aan een niet-erfgenaam.
- mr. X stelt volgend aantal uren aan de zaak besteed te hebben :
 - ✓ tussentijdse staat 30.12.2018 : 285 uur en 5 minuten
 - ✓ tussentijdse staat 22.10.2019 : 44 uur
 - ✓ eindstaat (prestaties na 22.10.2019) : 12 uur en 55 minuten

Hij verklaart dus 342 uur aan de zaak gewerkt te hebben. Dit is meer dan 42 werkdagen van acht uur. Een loutere prima facie beoordeling van de zaak leidt reeds tot de conclusie dat dit buitensporig en niet geloofwaardig is voor een bekwaam en ervaren advocaat.

- hoewel de ereloonstaten uitgebreid zijn zij niet transparant zijn en zij geen enkele controle toelaten. Zo wordt er gewerkt met verzamel- of containerbepalingen (beweerde herhaalde telefonische contacten, enz.), waarbij veel administratieve handelingen (overlopen ontvangen mailberichten, doornemen correspondentie, enz.) en niet-juridische taken worden opgelijst en telkens voorzien van een forfaitaire tijdsbesteding (bv 10 min.) om op deze wijze na lineaire toepassing van een uurtarief systematisch de globale beweerde bestede tijd te doen aandikken.
- het opvalt dat mr. X in de periode van 2015 tot juni 2018 geregeld provisies vraagt die variëren van 1.500 euro tot 2.500 euro excl. BTW om dan plots einde 2018 een tussentijdse staat te maken met een nog te vorderen ereloon van 31.919,13 € excl. BTW en in juni 2019 nog bijkomend ereloon te vorderen van 10.449,66 € excl. BTW. Het contrast is opmerkelijk. Te meer daar de gevraagde provisies normaliter geacht worden tred te houden met de gemaakte kosten en geleverde prestaties.
- voormelde staten van 31.919,13 euro en 10.449,66 euro werden opgesteld *in tempore suspecto*, met name in een periode van beschikbare of aankomende derdengelden :
 - ✓ De factuur van 31.919,13 euro excl. BTW of van 39.622,15 euro incl. BTW d.d. 30 december 2018 werd opgesteld nadat de derdenrekening van mr. X werd gecrediteerd met een bedrag van 38.622,15 euro door de Deposito – en Consignatiekas. Op dezelfde dag stelt mr. X zijn eerste gedetailleerde tussentijdse staat op ten bedrage 49.422,70 euro excl. BTW (42.762,50+6.659,70). Van dit bedrag worden de eerdere betaalde provisies en voormeld bedrag van 31.919,13 euro in mindering gebracht zodat er nog een bedrag openblijft van 4.503,07 euro excl. BTW of 5.448,71 euro (stuk 6 mr. X). Er werd van het ontvangen bedrag van de Deposito – en Consignatiekas dus niets overgemaakt aan mevrouw B.

Mr. X heeft bewust démarches ondernomen om dit bedrag op zijn derdenrekening te laten storten nog vóór dat het arrest van 25 juni 2019 van het hof van beroep te Brussel werd gewezen en dit niet tegenstaande hij in deze procedure aan het hof vroeg om te zeggen voor recht dat het bedrag van 38.622,15 euro aan zijn cliënte moest worden vrijgegeven (p.7 van het arrest – stuk 11).

Bij de voorbereiding van deze premature overschrijving heeft mr. X zich laten indekken door zijn cliënte een voorgetijpte en volgens mevrouw B niet ingevulde verklaring te laten ondertekenen waarin zij zich ermee akkoord verklaart dat de gelden die haar

toekomen en die geblokkeerd stonden bij de Deposito – en Consignatiekas mochten worden uitbetaald op zijn derdenrekening (stuk 8).

- ✓ De factuur 10.449,66 euro excl. BTW of 12.644,09 euro incl. BTW van 8 juli 2019 (stuk 3 mr. X) werd opgesteld de dag zelf dat zijn derdenrekening werd gecrediteerd met een bedrag van 18.644,09 euro door de Verzekeringen van het Notariaat (stuk 1 mr. X).

Luidens zijn brief van 8 juli 2009 werd dit bedrag als volgt aangewend (stuk 9 mr. X) :

- 6.000 euro rechtsplegingsvergoeding voor mr. O, raadsman van n. B
- aanzuivering van het saldo van de staat van 30 december 2018 ten bedrage van 5.448,71 euro (stuk 5 mr. X)
- het saldo van 7.195,38 euro (5.946,60 + btw) voorziet hij voor kosten na 30 december 2018.

Het voorgaande wijst erop dat mr. X zich bij de begroting van zijn erelonen heeft laten leiden door de hoegrootheid van de beschikbare bedragen op zijn derdenrekening eerder dan door toepassing te maken van de criteria van de billijke gematigdheid. Om de hoge bedragen te verantwoorden maakt hij een extensieve oplijsting van beweerd gemaakte kosten en geleverde prestaties van 13 p. Deze werkwijze heeft kennelijk tot doel een zeer hoog bedrag aan kosten en erelonen te genereren.

- De inzet van de zaak voor mevrouw B was 54.622,15 euro (stuk 7). Zij betaalde – zoals hoger blijkt - 66.996,24 incl. BTW aan erelonen. De kost van de procedure was dus hoger dan de verwerving van het actief waarop mevrouw B als erfgenaam in elk geval recht had.

Uit voorgaande vaststellingen blijkt dat het aangerekend ereloon niet werd begroot volgens de beginselen van de billijke gematigdheid en manifest als overdreven moeten worden beschouwd.

4.2.2.3 *Het niet naleven van de deontologische verplichtingen inzake het behandelen van derdengelden (art. 134 Codex Deontologie)*

Art. 134 van de Codex Deontologie bepaalt dat : “ *De advocaat maakt de derdengelden zo spoedig mogelijk over aan zijn bestemming. Hij vermeldt daarbij gegevens die de identificatie van het dossier mogelijk maakt. Hij kan de gelden die bestemd zijn voor zijn cliënt, via overschrijving op zijn zichtrekening geheel of gedeeltelijk behouden als voorschot, ereloon of betaling van kosten, na zijn cliënt daarvan schriftelijk op de hoogte te hebben gebracht. [...]* ” (eigen onderlijning).

De tuchtraad stelt vast dat het merkwaardig is dat mr. X – zonder hiertoe een vraag van mevrouw B te hebben ontvangen en zonder het eindarrest van het hof van beroep af te wachten – alles in stelling heeft gebracht (onder meer door het laten ondertekenen van een verklaring door mevrouw B) teneinde de bij de Deposito – en Consignatiekas geblokkeerde gelden te laten overschrijven op zijn derdenrekening om ze onmiddellijk aan te wenden ter betaling van een ereloonnota die hij diezelfde dag heeft opgesteld (zie hoger).

Een zelfde werkwijze heeft hij overigens toegepast voor de derdengelden afkomstig van de Verzekeringen van het Notariaat (zie hoger).

Bij de compensatie van de erelonen met derdengelden moet evenwel een logische volgorde in acht worden genomen : eerst het ereloon opstellen, vervolgens de cliënt inlichten opdat deze zich zou kunnen vergewissen van de gevraagde kosten en erelonen en tot slot de compensatie doorvoeren. De advocaat hoeft de toestemming van de cliënt desbetreffend niet af te wachten. Het is evenwel

duidelijk dat er een redelijke tijd aan de cliënt moet worden gegund om standpunt in te nemen. Anders redeneren ontnemt elke zin aan art. 134 van de Codex Deontologie.

Dit geldt des te meer in een geval wanneer het de compensatie betreft met een staat van kosten en ereloon waarvan de cliënt nog geen kennis had en die bovendien vele malen hoger is dan de tot dan gevraagde erelonen.

Door de compensatie en de communicatie gelijktijdig te doen, zowel voor wat betreft de gelden afkomstig van de Deposito – en Consignatiekas als voor deze afkomstig van de Verzekeringen van het Notariaat - heeft mr. X gehandeld in strijd met de letter en de geest van art. 134 Codex Deontologie. De inbreuk is dus bewezen.

4.2.2.3 De inbreuk op de beginselen van waardigheid, kiesheid en rechtschapenheid en op het beginsel van de behoorlijke beroepsuitoefening (art. 1 Codex Deontologie)

De eerder besproken inbreuken strijden zonder enige twijfel met de deontologische grondbeginselen van de advocatuur vervat in art. 1 van de Codex Deontologie.

4.3 SLT 221 – C

4.3.1 Samenvatting van de feitelijke context

De heer C raadpleegde mr. X in april 2019 met verzoek hem bij te staan in een echtscheidingsdossier.

De echtscheidingsprocedure op grond van onherstelbare ontwrichting met in begrip van het verzoek tot voorlopige maatregelen werd ingeleid voor de familierechtbank te Leuven bij exploit van dagvaarding betekend 10 oktober 2019.

Na tussenvonnissen van 20 november 2019 en 14 oktober 2019 van deze rechtbank volgde een procedure in hoger beroep ingeleid voor het hof van beroep te Brussel door de voormalige echtgenote van de heer C. Deze procedures hebben betrekking op de voorlopige maatregelen zoals de verblijfsregeling van de twee kinderen enz..

In november 2021 stelde het Bureau voor Juridische Bijstand te Leuven mr. P aan als pro-deo advocaat in opvolging van mr. X.

De kosten en prestaties van mr. X maakten het voorwerp uit van de volgende ereloonstaten (stuk 12-1) :

<i>Datum</i>	<i>Bedrag incl. BTW</i>	<i>Betaald</i>	<i>Datum betaling</i>
15-05-2019	1.815,00 €	1.815,00 €	15-05-2019
14-07-2019	1.815,00 €	1.815,00 €	14-07-2019
04-10-2019	6.050,00 €	6.050,00 €	05-10-2019
06-11-2019	6.050,00 €	6.050,00 €	06-11-2019
24-03-2020	21.105,06 €	2.500,00 €	19-06-2020
21-11-2020	25.961,58 €	7.000,00 €	14-05-2021
25-11-2021	24.950,93 €	22.527,57 €	
<i>Totalen</i>	<i>87.747,57 €</i>	<i>47.757,57 €</i>	
<i>Nog verschuldigd</i>	<i>39.990,00 €</i>		

Bij exploit betekend op 17 oktober 2023 heeft mr. X de heer C gedagvaard voor de rechtbank van eerste aanleg te Leuven ter invordering van voormeld bedrag van 39.990 euro in hoofdsom te vermeerderen met de intresten (stuk 11).

De heer C betwist deze vordering zodat de zaak verder in staat moet worden gesteld.

De heer C heeft tevens op 30 oktober 2023 tegen mr. X een klacht met burgerlijke partijstelling neergelegd in handen van onderzoeksrechter Q te Leuven wegens oplichting, bedrog omtrent de verkochte zaak en de niet nageleefde informatieverplichting in het WER (stuk 11 van het bundel neergelegd door mr. J).

4.3.2 Beoordeling van de tenlasteleggingen

De tuchtraad is krachtens art. 417 Ger. W. niet gehouden om de uitkomst van voormelde burgerlijke procedure en strafprocedure af te wachten zodat zij de voorgelegde tenlasteleggingen mag beoordelen.

4.3.2.1 Het niet, minstens niet voldoende, informeren van de cliënt omtrent de wijze waarop de kosten en erelonen worden berekend (art. 19, reglement balie Leuven).

Art. 19 van dit reglement luidt als volgt : *De advocaat deelt bij de aanvang van het mandaat aan zijn cliënt mee op welke wijze hij zijn kosten en ereloon berekent. Hij wijst de cliënt op de mogelijkheid van juridische tweedelijnsbijstand en vraagt hem of hij kan genieten van de tussenkomst van een rechtsbijstandsverzekeraar. Hij informeert de cliënt over de te verwachten gerechtskosten.*

Uit het verhoor van 1 juni 2023 van de heer C blijkt dat mr. X hem nooit heeft uitgelegd hoe hij zijn ereloon zou begroten. Hij verklaart ook dat op het einde van de samenwerking (in november 2021) mr. X hem een document zou hebben willen laten ondertekenen waarin hij bevestigt dat hij deze informatie wel zou hebben ontvangen.

De heer C verklaart formeel dat hij niet werd gewezen op de mogelijkheden van de juridische tweedelijnsbijstand (pro deo rechtshulp) (stuk 4 a).

Mr. X stelt deze informatie wel verstrekt te hebben bij de eerste consultatie (stuk 8) en verwijst verder naar de volgende stukken om te stellen dat de heer C geïnformeerd was over de berekeningswijze van zijn ereloon :

- ondertekende verklaring van 26 februari 2020 (stuk 13-1)
- ondertekende staat van erelonen en kosten (24.03.2020) (stuk 13-2)
- ondertekende staat van erelonen en kosten (21.11.2020) (stuk 13-3)
- ondertekende staat van erelonen en kosten (25.11.2021) (stuk 13-4)

Over de verklaring van 26 februari 2020 verklaart de heer C dat mr. X hem deze zou hebben voorgelegd vlak voor een zitting van de familierechtbank en dat hij geen andere keuze had dan ze te ondertekenen.

Over de staten van 24 maart 2020 en 21 november 2020 verklaart hij dat in de exemplaren die hij ontvangen heeft er geen tijdsaanduiding per prestatie of eenheidsprijs per kost staat zodat hij dit niet kon nakijken (stukken 12-1 en 12-2). Op de staten voorgelegd door mr. X (stukken 13-2, 13-3 en 13-4) staan wel tijdsaanduidingen en kostprijzen vermeld. Voor dit verschil geeft mr. X geen verklaring.

In elk geval bewijst mr. X niet dat hij bij de aanvang van zijn mandaat zijn cliënt heeft ingelicht over de berekeningswijze van zijn ereloon. In dit verband merkt de tuchtraad op dat ook krachtens art. VI.2

WER de advocaat deze informatie aan de cliënt-consument spontaan dient te verstrekken op eigen initiatief en dus niet louter op verzoek van de cliënt.

Voor wat betreft de informatieverplichting over de juridische bijstand verklaart mr. X dat de heer C wist dat hij niet pro deo werkt maar bewijst hij evenmin dat hij deze informatie aan de heer C verstrekt heeft ofschoon hij wist dat deze hiervoor mogelijks in aanmerking kwam.

De inbreuk op art. 19 van het reglement van de balie van Leuven is dan ook bewezen.

4.3.2.2 Het niet respecteren van de principes van de billijke gematigdheid bij de bepaling van het ereloon zoals bepaald bij art. 446 ter Ger. W..

Voor wat betreft de geldende algemene principes over de ereloonbepaling en de criteria van de billijke gematigdheid verwijst de tuchtraad naar wat zij hoger onder punt 4.2.2. heeft overwogen.

Bij het beoordelen van de erelonen van mr. X, die in totaal 87.747,57 € incl. BTW bedragen stelt de tuchtraad vast dat :

- de zaak een klassieke eenvoudige echtscheidingsprocedure betreft : een procedure in echtscheiding met voorlopige maatregelen inzake onder meer de verblijfsregeling voor de twee minderjarige kinderen, een regeling voor de bijdrage in gewone en buitengewone kosten, een gezinswoning, enz.. Er zijn geen complexe aangelegenheden, zoals echtgenoten en kinderen die verblijven in verschillende landen, vennootschappen in binnen – en buitenland, afstammingsvraagstukken, ingewikkelde vermogensafrekeningen, enz..
- bij lezing van de procedurestukken in eerste aanleg en in graad van hoger beroep (stuk 12 – bijlagen 2, 3, 6 en 7) opvalt dat het voornamelijk zeer feitelijke discussies betreft. Dit is op zich in dit type zaken niet abnormaal. Het valt wel op dat mr. X dit uitermate uitvoerig doet zodat men zich de vraag stelt of dit wel noodzakelijk is voor een ordentelijke behandeling van de zaak of dat de gehanteerde werkwijze eerder is ingegeven vanuit de betrachting om zoveel mogelijk factureerbare bladzijden en uren te genereren.

Het valt ook op dat de conclusies in eerste aanleg en in graad van hoger beroep op enkele bladzijden en alinea's na quasi identiek zijn.

- mr. X stelt volgend aantal uren aan de zaak besteed te hebben :
 - ✓ tussentijdse staat 24.03.2020 (stuk 12-2) : 159 uur en 10 minuten
 - ✓ tussentijdse staat 21.11.2020 (stuk 12-3) : 106 uur en 45 minuten
 - ✓ eindstaat 25.11.2021(stuk 12-4) : 103 uur

Hij zou 368 uur aan de zaak besteed te hebben. Dit zijn 46 werkdagen van acht uur. Voor een ervaren en bekwaam advocaat in de materie is een dergelijke tijdsbesteding voor dit type zaak manifest buitensporig en totaal ongeloofwaardig.

- hoewel de ereloonstaten uitgebreid zijn zij niet transparant zijn en zij geen enkele controle toelaten. Zo wordt er gewerkt met verzamel- of containerbepalingen (beweerde herhaalde telefonische contacten, enz.), waarbij veel administratieve handelingen (overlopen ontvangen mailberichten, doornemen correspondentie, enz.) en niet-juridische taken worden opgelijst en telkens voorzien van een forfaitaire tijdsbesteding (bv 10 min.) om op deze wijze na lineaire toepassing van een uurtarief systematisch de globale beweerde bestede tijd te doen aandikken.

Mr. X voert herhaaldelijk aan dat zijn cliënt zich akkoord zou hebben verklaard met de ereloonstaten en deze zelfs heeft ondertekend.

De tuchtraad stelt vast dat de heer C dit op zich niet ontkent maar dat hij wel verduidelijkt dat dit in situaties zou zijn gebeurd waarin druk werd uitgeoefend. In elk geval betwist hij de ereloonvordering voor de rechtbank en heeft hij zelf het initiatief genomen om een strafprocedure op gang te brengen.

De tuchtraad merkt op dat de raad van de orde inzake de toetsing van erelonen een functie van algemeen belang vervult en dat art. 446 *ter Ger. W.* dus de openbare orde raakt. Het ereloon van de advocaat kan dus door de raad van de orde of door de rechtbank worden beoordeeld en in voorkomend geval worden verminderd zelfs in geval van contractuele afspraken of overeenkomsten (E. BOYDENS, B. COPPEIN, T. QUEVA, I. VANDEVELDE en S. VERHERSTRAETEN, *Deontologie*, 2019-2020, Orde van Vlaamse Balies, Wolters Kluwer, nr. 102, p. 186-192; J. STEVENS, *Advocatuur Regels & Deontologie*, Wolters – Kluwer, 2015, nr. 1004; Cass. 24 maart 2016, C.15.0196.N).

Deze toetsingsbevoegdheid van de raad van de orde of de rechtbanken geldt ook in geval de cliënt de overeenkomst heeft uitgevoerd (Cass. 24 maart 2016, C.15.0196.N/3).

Art. 446 *ter Ger. W.* kadert in de algemene opdracht van de raad van de orde omschreven in art. 455 *Ger. W.* om de eer van de orde van advocaten op te houden en de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen en een behoorlijke beroepsuitoefening moeten waarborgen te handhaven.

Erelonen die manifest overdreven zijn dan ook tuchtrechtelijk sanctioneerbaar.

In deze staat buiten elke gerede twijfel dat het aangerekende ereloon van 87.747,57 incl. BTW voor een klassieke echtscheidingsprocedure zonder bijzondere complexe vraagstukken en die bovendien nog niet is beëindigd een veelvoud is van wat normaliter voor dit type zaak door zelfs een zeer ervaren en gespecialiseerd advocaat zou zijn aangerekend.

Uit voorgaande vaststellingen blijkt dat het aangerekend ereloon niet werd begroot volgens de beginselen van de billijke gematigdheid en manifest als overdreven moeten worden beschouwd.

4.3.2.3 De inbreuk op de beginselen van waardigheid, kiesheid en rechtschapenheid en op het beginsel van de behoorlijke beroepsuitoefening (art. 1 Codex Deontologie)

Zoals hoger al overwogen strijden de voormelde begane inbreuken zonder enige twijfel met de deontologische grondbeginselen van de advocatuur vervat in art. 1 van de Codex Deontologie.

4.4 SLT 222 – D

4.4.1 Samenvatting van de feitelijke context

Mevrouw D raadpleegde mr. X begin oktober 2021 met verzoek haar bij te staan in een echtscheidingsdossier.

Mr. X stelde een ontwerp van dagvaarding in echtscheiding en voorlopige maatregelen op. Het exploit van dagvaarding werd betekend op 18 november 2024.

Op 22 mei 2022 dringt mevrouw D opnieuw aan op een tussentijdse afrekening met overzicht van alle kosten en prestaties.

Mr. X maakt haar het gevraagde overzicht dezelfde dag nog over. Uit dit overzicht blijkt dat er rekening houdend met de betaalde provisies een bedrag verschuldigd zou zijn van 15.034,30 euro excl. BTW (stuk 2).

Mevrouw D betwist deze staat en vindt hem onredelijk en overdreven. Zij beslist voor de echtscheidingsprocedure mr. R te raadplegen in opvolging van mr. X. Voor het ereloongeschil raadpleegt zij mr. S.

Mr. X sloot met mevrouw D een ereloonovereenkomst. Deze werd ondertekend op 17 november 2022.

De kosten en prestaties van mr. X maakten het voorwerp uit van de volgende ereloonstaten (stukken 2 en 3 mr. X) :

<i>Datum</i>	<i>Bedrag incl. BTW</i>
07-11-2021	7.260,00 €
30-01-2022	7.260,00 €
22-05-2022	18.191,50 €
<i>Totaal</i>	<i>32.711,50 €</i>

Met betrekking tot de ereloonstaat van 22 mei 2022 werden er onderhandelingen gevoerd die hebben geleid tot een dading. Deze dading wordt niet voorgelegd. Uit de conclusies van mr. X blijkt wel dat mevrouw D een aanvullend bedrag heeft betaald en dat mr. X voor het niet betaald gedeelte van de ereloonstaat van 22 mei 2022 een creditnota heeft opgesteld. Ook deze creditnota wordt niet voorgelegd.

Bij mail van 21 november 2023 deelt mevrouw D aan de stafhouder te Leuven mee dat er een volledige regeling werd gesloten met mr. X, dat zij haar klacht wenst in te trekken en dat zij geen vervolging wenst (stuk 9 mr. X).

4.4.2 Beoordeling van de tenlasteleggingen

4.4.2.1 De tuchtvordering vervalt niet door klachtafstand

Ofschoon mevrouw D de stafhouder op 21 november 2023 heeft meegedeeld dat zij afstand doet van haar klacht en geen vervolging wenst werd er toch op 26 december 2023 overgegaan tot dagvaarding van mr. X.

De tuchtraad merkt op dat de klachtafstand de stafhouder niet belet te vervolgen (J. STEVENS, *Advocaat Deontologie & Regels*, Wolters Kluwer, 2015, nr.1515). De tuchtvordering is dus toelaatbaar.

4.3.2.1 Het niet, minstens niet voldoende, informeren van de cliënt omtrent de wijze waarop de kosten en erelonen worden berekend (art. 19, reglement balie Leuven).

Art. 19 van dit reglement luidt als volgt : *De advocaat deelt bij de aanvang van het mandaat aan zijn cliënt mee op welke wijze hij zijn kosten en ereloon berekent. Hij wijst de cliënt op de mogelijkheid van juridische tweedelijnsbijstand en vraagt hem of hij kan genieten van de tussenkomst van een rechtsbijstandsverzekeraar. Hij informeert de cliënt over de te verwachten gerechtskosten.*

Uit het verhoor van 8 juni 2023 van mevrouw D blijkt dat mr. X haar tijdens de eerste consultatie niet zou hebben geïnformeerd maar dat hij haar wel tijdens de tweede consultatie een document heeft laten ondertekenen. Zij verklaart ook dat zij *verbouwereerd* was over de afrekening die zij van hem kreeg op 22 mei 2012 (stuk 9).

Mr. X stelt echter dat hij vermoedelijk de ereloonovereenkomst heeft meegedeeld bij de eerste consultatie en dat deze hem op de consultatie van 17 november 2021 werd terugbezorgd.

De tuchtraad stelt vast dat de ereloonovereenkomst werd ondertekend op 17 november 2021. Mevrouw D raadpleegde mr. X op 6 oktober 2021 wat de tuchtraad afleidt uit de tussentijdse staat van 22 mei 2022 (stuk 3).

Deze overeenkomst bevat wel de criteria die zullen worden aangerekend om de erelonen te berekenen en de kosten te begroten. Op dit punt heeft mr. X formeel voldaan aan zijn informatieverplichting zij het dat hij dit niet heeft gedaan bij de aanvang van zijn mandaat (6 oktober 2021) zoals het reglement voorschrijft.

De inbreuk op art. 19 van het reglement van de balie van Leuven is dan ook bewezen.

4.4.2.3 Het niet respecteren van de principes van de billijke gematigdheid bij de bepaling van het ereloon zoals bepaald bij art. 446 ter Ger. W..

Voor wat betreft de geldende algemene principes over de ereloonbepaling en de criteria van de billijke gematigdheid verwijst de tuchtraad naar wat zij hoger onder punt 4.2.2. heeft uiteengezet.

De tuchtraad stelt vast dat :

- de zaak een gewone echtscheidingsprocedure betreft met klassieke geschilpunten en standaardvorderingen inzake de verblijfsregeling voor de twee minderjarige kinderen, een regeling voor de bijdrage in gewone en buitengewone kosten, verdeling van roerende goederen en onroerende goederen, enz..
- bij lezing van de dagvaarding (stuk 17) en de conclusies (stuk 18) opvalt op dat de conclusies voor een zeer groot deel de tekst van de dagvaarding overnemen.
- de discussiepunten feitelijke discussiepunten zijn die geen grondige juridische opzoeken vereisen. Bij lezing van de procedurestukken opvalt dat de feiten uitvoerig worden beschreven terwijl dit niet relevant is voor de behandeling van de zaak.
- er geen timesheet wordt voorgelegd maar wel een uitgetijpt document waarbij elke handeling hoe minimaal en banaal ook uitvoerig wordt benoemd en waarbij gebruik gemaakt wordt van verzamelbepalingen (nakijken email en beantwoorden, enz.) zonder dat de realiteit ervan kan worden nagegaan of aannemelijk kan worden gemaakt.

Vaststaat dat mr. X is opgetreden voor mevrouw D in een klassieke echtscheidingsprocedure voor de familierechtbank en na een achttal maanden is opgevolgd.

Hij zou volgens zijn staat van 22 mei 2022 in dit korte tijdsbestek in totaal 126 uur aan het dossier besteed hebben. Dit zijn meer dan 15 werkdagen wat onredelijk veel is en helemaal niet geloofwaardig. Daarbij moet worden opgemerkt dat de grootste discussiepunten zoals de onderhoudsbijdrage en het persoonlijk onderhoudsgeld nog moeten beslecht worden.

Een ereloon van 27.037,30 euro inclusief kosten maar exclusief BTW is dan ook manifest overdreven.

Mr. X heeft zijn staat dan ook niet begroot conform de principes van de billijke gematigdheid zoals bedoeld in art. 446 *ter Ger. W.*.

De inbreuk is bewezen.

5. M.B.T. DE GEVRAAGDE OPSLORPING

Mr. X vraagt dat in geval de feiten bewezen zouden worden verklaard de opslorping zou worden uitgesproken gezien de eerdere feiten waarvoor hij werd veroordeeld bij beslissing van de tuchtraad van beroep van 12 december 2023.

De tuchtraad merkt op dat de gevraagde opslorping de toepassing van een strafrechtelijke regel inhoudt (art. 65 Sw).

Het tuchtrecht voor advocaten wordt volledig geregeld door het Gerechtelijk Wetboek. Het tuchtrecht is geen gemilderd of ondergeschikt strafrecht zodat de regels van het strafrecht en van de strafprocedure niet van toepassing zijn.

Mr. X legt een beslissing van 14 november 2007 van de tuchtraad van Gent voor waarin de toepassing van de opslorping wordt aanvaard. Echter deze beslissing is een minderheidsbeslissing. De voormelde beslissing werd overigens gepubliceerd met een afwijzende noot van R. Verstraeten (J. STEVENS, *Advocatuur Regels & Deontologie*, Wolters Kluwer, 2015, nr 1494 en voetnoot nr. 5933).

Op de vraag tot opslorping kan dan ook niet worden ingegaan.

6. STRAFMAAT :

Met uitzondering van de inbreuk hoger beoordeeld onder punt 4.1.2. acht de tuchtraad de feiten en inbreuken bewezen.

De inbreuken zijn ernstig. Het betreft ook vier onderscheiden dossiers.

Inzonderheid voor wat betreft de begroting van de erelonen stelt de tuchtraad vast dat mr. X door toepassing van allerlei mechanismen er bewust naar streeft om zoveel mogelijk kosten en uren te genereren die echter niet kunnen overeenkomen met de reële tijdsbesteding. Desbetreffend heeft de tuchtraad geen schuldinzicht kunnen vaststellen. Er is bovendien sprake van een terugkerend patroon.

Reeds bij beslissing van 30 november 2021 diende de tuchtraad een sanctie op te leggen met betrekking tot gelijkaardige tuchtrechtelijke inbreuken in vijf dossiers. Deze beslissing werd hervormd en verzwaaard bij beslissing van 12 december 2023 van de Tuchtraad van Beroep.

De tuchtraad kan wegens de vastgestelde ernst van de feiten niet ingaan op de vraag om mr. X het voordeel van de opschorting of het uitstel toe te staan.

Gelet op het voorgaande dringt een ernstige effectief tuchtstraf zich op. De tuchtraad acht een effectieve schorsing van drie maanden een terechte sanctie voor de vastgestelde overtredingen.

7. DE KOSTEN :

De kosten worden niet begroot zodat de Tuchtraad er geen uitspraak moet over doen.

OM DEZE REDENEN

DE TUCHTRAAD VAN DE NEDERLANDSTALIGE ORDES VAN ADVOCATEN VAN HET RECHTSGEBIED VAN HET HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

Voegt de zaken SLT 218, SLT 2019, SLT 221 en SLT 222 samen.

Beslist de zaak te behandelen met open deuren.

Verklaart de vorderingen van de voorzitter van de tuchtraad in de zaken SLT 218, SLT 2019, SLT 221 en SLT toelaatbaar.

Spreekt mr. X vrij voor de volgende inbreuk in het dossier SLT 218 :

- laattijdige melding op 23 februari 2018 van de beëindiging van zijn tussenkomst in een hangende procedure voor het hof van beroep te Brussel

Zegt voor recht dat de overige tenlasteleggingen bewezen zijn.

Legt mr. X een tuchtstraf op van drie maanden effectieve schorsing.

Aldus uitgesproken te Brussel op 6 augustus 2024.

Hebben deelgenomen aan de behandeling en de beraadslaging:

Stafhouder Vincent Coigniez, voorzitter

Mr. Dominique Buysschaert, assessor

Mr. Tom Bauwens, assessor

Mr. Dirk De Greef, assessor

Mr. Koenraad Geerts, assessor

Waren aanwezig op de uitspraak van huidige beslissing:

Stafhouder Vincent Coigniez, voorzitter, advocaat te Leuven

Mr. Monique Den Dulk, secretaris, advocaat te Leefdaal

Was eveneens aanwezig bij de behandeling:

Mr. Monique Den Dulk, secretaris, advocaat te Leefdaal

Assessoren mrs Bauwens, De Greef en Geerts, zijn in de onmogelijkheid om deze beslissing te ondertekenen, melding overeenkomstig art. 785 Ger.W..